

Ks. Ignacy Posadzy TChr, *Dzieła. O Kapłaństwie, Eucharystii i Kościele. Konferencje, kazania, przemówienia, listy, modlitwy, t. I, Poznań: Wydawnictwo Hlondianum 2006, ss. 580.*

Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego w instrukcji: *Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu* (19.05.2002) stwierdza, że życie konsekrowane [...] *zrodziło się z twórczego impulsu Ducha Świętego, który prowadził założycieli i założycielki drogami Ewangelii, wzbudzając przedziwną różnorodność charyzmatów. Założyciele, dyspozycyjni i ulegli Jego prowadzeniu, szli za Chrystusem bardziej z bliska, weszli w zażyłość z Nim i dzielili w pełni Jego misję. To ich doświadczenie Ducha powinno być przez tych, którzy poszli za nimi, nie tylko strzeżone, ale także pogłębiane i rozwijane* (nr 20). Jednym z aspektów strzeżenia, pogłębiania i rozwijania doświadczeń Ducha Założyciela i Współzałożyciela Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej jest inicjatywa zebrania, opracowania i opublikowania w całości zachowanych tekstów Sług Bożych kard. Augusta Hlonda i ks. Ignacego Posadzego. Wcześniej ukazał się I tom *Dzieł* kard. A. Hlonda (zob. August Kardynał Hlond Prymas Polski, *Dzieła*, tom I: *Nauczanie 1897-1948*, Oficyna Wydawnicza Kucharski, Toruń 2003, ss. 928), natomiast obecnie na rynku wydawniczym pojawiła się pozycja: Ks. Ignacy Posadzy TChr, *Dzieła. O Kapłaństwie, Eucharystii i Kościele. Konferencje, kazania, przemówienia, listy, modlitwy, t. I*, Poznań: Wydawnictwo Hlondianum 2006, ss. 580.

Prezentowany tom jest pierwszym w serii wydawniczej spuścizny ks. I. Posadzego TChr i zapowiada publikację jej całości w kolejnych tomach: *Dzieła. O Zgromadzeniu, Założycielu, formacji. Konferencje, kazania, przemówienia, artykuły i listy* (t. II); *Dzieła. O życiu wewnętrznym. Konferencje, kazania, przemówienia, listy* (t. III); *Z notatnika Sługi Bożego. Myśli i zapiski do konferencji, przemówień i kazań* (t. IV). Ponadto planowane jest wydanie w osobnym tomie osobistych wspomnień i dzienników ks. I. Posadzego. Opublikowany tom oraz przygotowane do druku kolejne są owocem pracy ks.

Bogusław Koziół TChr, który jest postulatorem w diecezjalnym etapie postępowania kanonizacji Sługi Bożego Ignacego Posadzego.

Do tej pory z bogactwa myśli i słowa ks. I. Posadzego TChr drukiem zostały wydane: *Listy Okrężne (cz. I, Poznań 1990; cz. II, Poznań 1991; cz. III, Poznań 1991; cz. IV, Poznań 1991)* tj. zbiór 82 listów pisanych w latach 1945-1956 do członków Towarzystwa Chrystusowego; *Moim życiem jest Chrystus* (Poznań, brw) tj. 38 konferencji wygłoszonych w Morasku do sióstr Misjonarek Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej w latach 1978-1982, nagranych i potem spisanych. Za życia ks. I. Posadzego ukazały się jego relacje i opisy podróży, jak również wspomnienia o ówczesnych postaciach Kościoła publikowane przez: *Przewodnik Katolicki* (w latach: 1925, 1927, 1930-1932, 1937, 1939, 1957-1958, 1963-1964, 1969-1971, 1973-1975); *Kurier Poznański* (1926, 1927, 1930, 1931); *Migrant Echo* (1972, 1973, 1976); *Głos Seminarium Zagranicznego* (1933, 1939); *Roczniki Katolickie* (1928); *Tygodnik Powszechny* (1972); *Studia Pelplińskie* (1973); *Nasza Przeszłość* (1974). Ponadto relacje z podróży zostały wydane w książkach: *Drogą pielgrzymów. Wrażenia z objazdu osad polskich w Południowej Ameryce w latach 1929 oraz 1930-1931*. Poznań 1933; *Na Kongres Eucharystyczny do Manili*. Poznań 1937; *Przez tajemniczy Wschód*. Potulice 1939. Opublikowane zostały artykuły: *Miecz ducha. Nikodem Cieszyński 1886-1942*, w: *Byli wśród nas*, F. Lenort (red.), Poznań 1978; *40 lat Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej*, w: *W służbie Kościoła poznańskiego. Księga pamiątkowa na 70-lecie urodzin Arcybiskupa Metropolity Dr. Antoniego Baraniaka*, Poznań-Warszawa-Lublin 1974; *Kardynał Założyciel*, w: *Kardynał August Hlond Prymas Polski. Współcześni wspominają*, W. Necel (red.), Poznań 1993; *Kardynał Założyciel August Hlond. Listy i konferencje Ojca Ignacego Posadzego TChr, Współzałożyciela Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej o Kardynale Założycielu kierowane do chrystusowców*, W. Necel, J. Konieczny (red.), Poznań 1995 oraz przedmowy do: *N. Cieszyński, Wśród palm i piniorów*, Potulice 1935; B. Filipiak, *Listy z Rzymu*, Rzym 1968.

Bazę zbioru tekstów Sługi Bożego ks. I. Posadzego TChr stanowiły materiały – konferencje, homilie, przemówienie, listy i różne notatki przepisane z rękopisów i maszynopisów - zebrane w trakcie procesu beatyfikacyjnego obecnie znajdujące się w Archiwum Postulatora w Puszczykowie. Adresatami tekstów byli głównie Chrystusowcy, jak również kapłani uczestniczący w

rekolekcjach w Gostyniu oraz czytelnicy miesięcznika biblijno-liturgicznego *Msza Święta*. W większości konferencje i przemówienia nie są datowane, jednakże w oparciu o analizę tekstów i pozostawionych notatek Redaktor – w oparciu o przeprowadzone badania - uważa, że pochodzą one z lat: 1950-1970 (s. 15). Na wielu szkicach widnieją skreślenia i odręczne poprawki, które uwzględniono w wydaniu książkowym. W trosce o oryginalny przekaz treści zawartych w tekstach ks. I. Posadzego TChr - pomimo występowania powtórzeń, stosowania „języka mówionego”, „cytatów z pamięci” - zachowano oryginalną wersję przemówień zachowując styl i język Autora. Jedyną zmianą dokonaną w redakcji tekstu – sygnalizowaną [] - jest rozszyfrowanie stosowanych skrótów oraz dopisanie brakujących wyrazów i zamieszczenie innych informacji typu: domyślna data wygłoszenia nauki, tytuł konferencji. Zaznaczono również – jako [...] - miejsca, w których tekst się urywa, brak jest kontynuacji myśli lub kartki maszynopisu. W zbiorze wskazano źródła poszczególnych tekstów.

W prezentowanej pozycji konferencje nie są ułożone w porządku chronologicznym ani alfabetycznym, lecz według tematyki i poruszanych problemów. Nawiązując do *Myśli o kapłaństwie Sługi Bożego: By uzyskać jakieś zrozumienie kapłaństwa, należy je rozważać w ścisłym kontekście z Chrystusem i Kościołem* Redaktor uzasadnia przyjętą systematyzację nierozzerwalnym związkiem sakramentalnego Kapłaństwa z Eucharystią realizowanymi we wspólnocie Kościoła. Ks. B. Koziół TChr podkreśla, że systematyzacji tekstów dokonał zgodnie z główną myślą przewijającą się w danym przemówieniu (s. 15). Konsekwentnie, zatem teksty Sługi Bożego zestawiono z zastosowaniem podziału na: *Konferencje* (ss. 37-478) w tym: *O kapłaństwie* (51 konferencji i kazań, ss. 39-407); *O Eucharystii* (8 konferencji, ss. 409-458); *O Kościele* (4 konferencje, ss. 459-478); *Rozważania* (13 rozważań i modlitw, ss. 479-547). Swoistego rodzaju „dopełnieniem” teologii Sakramentu Kapłaństwa zawartej w konferencjach, kazaniach, przemówieniach, listach są modlitewne rozważania nazwane: *Godzina kapłańska*. Łatwo również zauważyć, że w tekstach ks. I. Posadzego TChr podejmowana tematyka dotycząca kapłaństwa przeniknięta jest rzeczywistością życia konsekrowanego przez profesję rad ewangelicznych, bowiem odbiorcami treści – zawartych w I tomie – w większości byli Chrystusowcy.

Prezentowana pozycja zawiera ponadto: *Słowo wstępne* ks. Tadeusza Winnickiego, przełożonego generalnego Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej podkreślające charyzmat wiary o. I. Posadzego, dzięki któremu odczytywał współczesną mu rzeczywistość świata, Kościoła i Towarzystwa (s. 5). Zwięzły życiorys: *Sługa Boży o. Ignacego Posadzego TChr 1898-1984* przybliżający Czytelnikowi osobę i działalność tego, który *jest wzorem cichej wytrwałej modlitwy oraz troski i opieki nad najbardziej zagrożonym przez utratę wiary emigrantem polskim.* (ss. 7-12); Wartościowym elementem prezentowanej pozycji jest *Nota edytorska* (ss. 13-17) ukazująca elementy metodologiczne i formalne publikacji oraz główne założenia redakcyjne. Opracowanie autorstwa ks. Wojciecha Necla TChr zatytułowane: *Współzałożycielska powinność Ojca Ignacego Posadzego* (ss. 19-36) prowadzi przez meandry wkładu Sługi Bożego w proces instytucjonalizacji charyzmatu partykularnego Towarzystwa, a przede wszystkim wskazuje na jego Współzałożycielską współpracę z Założycielem, kard. A. Hlondem. Na końcu publikacji zamieszczono: *Indeks rzeczowy* (ss. 548-559) *Indeks osób* (ss. 560-573), w którym wyróżniono: *Postacie biblijne* (ss. 560-561); *Święci i błogosławieni* (ss. 562-564); *Papieżę, biskupi, kapłani, osoby zakonne Kościoła katolickiego* (ss. 565-569); *Inne osoby* (ss. 570-573); *Indeks miejsc geograficznych* (ss. 574-576); *Spis treści* (ss. 577-579). Pośród tekstów zamieszczono fotografie przybliżające okoliczności życia i działalności Sługi Bożego. Walor solidnie opracowanej publikacji - zawierającej bogactwo myśli Sługi Bożego Ignacego Posadzego - dodatkowo potęgują charakterystyczne dla Wydawnictwa Hlondianum estetyka i staranność wydania.

Do rąk szerokiego grona Czytelników trafił zwarty, usystematyzowany i bardzo interesujący zbiór tekstów na temat Kapłaństwa, Eucharystii i Kościoła. Publikowane teksty przybliżają – jak napisał o ks. I. Posadzym Jan Paweł II - ... *życie i dzieło Człowieka ukształtowanego przez łaskę i szafarza łaski, który głęboko wpisał się we współczesne dzieje Kościoła w Polsce, Człowieka wiary, kontemplacji i apostołstwa, Człowieka Bożego.* Kapłana, który z osobistego zjednoczenia z Chrystusem *Odwiecznym Kapłanem czerpał światło i nadprzyrodzoną moc do wykonywania posługi celem budowania Ciała Chrystusowego.* Przypominają wpływ ks. I. Posadzego - szczególnie poprzez kształtowanie ducha pokoleń Chrystusowców pierwszego półwiecza ich

istnienia - na kształt wiary i religijności Polaków żyjących w Ojczyźnie i poza jej granicami. Postawa Sługi Bożego poznawana podczas lektury jego tekstów może stanowić cenną wskazówkę - zarówno dla duchownych, jak i świeckich – do ustawicznego zgłębiania tajemnic Kapłaństwa, Eucharystii i Kościoła. Edycja tekstów Sługi Bożego może przyczynić się również do podjęcia naukowej refleksji nad koncepcją duchowości kapłańskiej w kontekście współczesnych zjawisk pastoralnych.

Omawiana publikacja jest lekturą adresowaną nie tylko do Chrystusowców i Misjonarek Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej pragnących sięgnąć do skarbcza swojego duchowego dziedzictwa, swojego patrimonium. Z przekonaniem można ją polecić wszystkim kapłanom, osobom konsekrowanym i wiernym świeckim, bowiem zapewne pomoże im w zgłębianiu, odczytywaniu i rozumieniu swojego powołania, „odnalezieniu swojego miejsca w Kościele”, swojej eklezjalnej tożsamości. Ponadto prezentowana pozycja ma szansę stać się ważnym instrumentem upowszechniania myśli „Kandydata na ołtarze” i przyczynkiem do wzmacniania z nim duchowej więzi. Z pewnością wiele razy z tego opracowania będą korzystać wszyscy, którym bliska jest osoba Sługi Bożego ks. Ignacego Posadzego TChr.

Andrzej Orczykowski SChr